EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2015
COM(2015) 273 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2015

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2015

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[3],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[4],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 13. júla 2010 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (na roky 2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov, ktoré spoločne tvoria „integrované

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 273.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

(3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Slovinska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Slovinska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013[5] predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2015[6].

(4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu[7], čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[8], v ktorej určila Slovinsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre oživenie investícií, zrýchlenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

(6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Slovinsku na rok 2015[9]. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Slovinsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o Slovinsku tiež obsahuje výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Analýza Komisie vedie k záveru, že v Slovinsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné politické opatrenia a osobitné monitorovanie. Prebieha najmä obnova rovnováhy a rozhodné politické opatrenia, zvýšená výkonnosť vývozu a podmienky rastu znížili riziká v porovnaní s minulým rokom, najmä tie, ktoré sú spojené s vonkajšou udržateľnosťou. Nedostatočná správa a riadenie spoločností, vysoká úroveň štátneho vlastníctva, vysoký pákový efekt podnikov a rastúci verejný dlh však predstavujú riziká pre finančnú stabilitu a rast a vyžadujú si zvýšenú pozornosť. Nerovnováhy sa preto už nepovažujú za nadmerné, ale naďalej si zasluhujú osobitnú pozornosť.

(7) Slovinsko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

(8) Na Slovinsko sa v súčasnosti vzťahuje nápravná časť Paktu stability a rastu. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje napraviť nadmerný deficit do roku 2015, čo je v súlade s lehotou stanovenou Radou, a dosiahnuť strednodobý cieľ, ktorým je vyrovnaná rozpočtová pozícia v štrukturálnom vyjadrení, do roku 2020, t. j. rok po skončení programového obdobia. Vláda plánuje postupne znížiť celkový deficit na 2,9 % HDP v roku 2015 a na 0,9 % HDP v roku 2019. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 81,6 % a následne začne klesať. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že do roku 2015 dôjde k včasnej a trvalej náprave nadmerného deficitu. Zároveň je na základe štrukturálneho salda a prijatých

[5] Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11.
[6] C(2014) 8813 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] SWD(2015) 43 final/2.

diskrečných opatrení fiškálne úsilie pod úrovňou odporúčanou Radou. Ak Slovinsko zabezpečí včasnú nápravu nadmerného deficitu podľa plánu, bude sa naň od roku 2016 vzťahovať preventívna časť Paktu stability a rastu. Opatrenia na podporu plánovaných cieľových deficitov od roku 2016 neboli dostatočne špecifikované. Preto vzhľadom na prognózu Komisie z jari 2015 sa zdá, že hrozí významný odklon od požadovanej úpravy smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa v roku 2016 a budú potrebné ďalšie opatrenia. Na základe svojho posúdenia programu stability a s prihliadnutím na prognózu Komisie z jari 2015 je Rada toho názoru, že Slovinsku hrozí nedodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. S ohľadom na fiškálne pravidlá schválil parlament v roku 2013 ústavný základ na zavedenie pravidla rozpočtového salda/prebytku verejnej správy v štrukturálnom vyjadrení. Musia sa však ešte prijať potrebné vykonávacie právne predpisy. Očakáva sa, že revízie zákona o verejných financiách poskytnú potrebný legislatívny základ pre procedurálne otázky, ktoré budú základom pre zákon o fiškálnych pravidlách.

(9) Slovinsko prijalo opatrenia na zmiernenie tlakov na strednodobú udržateľnosť dôchodkového systému, ale kľúčové parametre je stále potrebné upraviť, aby sa zabezpečila jeho udržateľnosť po roku 2020. Dôchodková reforma z roku 2013 mala pozitívny vplyv a očakáva sa, že právny akt, ktorým sa zriadi demografický fond, sa prijme v júni 2015. Zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti dôchodkov si však bude vyžadovať ďalšiu reformu. Pokiaľ ide o reformu dlhodobej starostlivosti, nedosiahol sa žiadny pokrok. Na konci roka 2013 vláda prijala koncepciu reformy dlhodobej starostlivosti, ale prijatie právnych predpisov na vykonanie reformy sa odložilo na koniec roka 2015 s cieľom zohľadniť predchádzajúce rozhodnutia o reforme zdravotného poistenia vrátane otázky zdrojov financovania celkovej zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti. Výdavky v oblasti dlhodobej starostlivosti súvisiace so starnutím možno obmedziť prostredníctvom cielených dávok pre tých, ktorí to najviac potrebujú, a opätovného zamerania poskytovania starostlivosti z inštitucionálnej starostlivosti na domácu starostlivosť.

(10) V sociálnej dohode uzatvorenej v januári 2015 sa stanovuje, že rast miezd vo verejnom sektore bude zaostávať za rastom miezd v súkromnom sektore. Táto dohoda neupravuje zloženie a indexáciu minimálnej mzdy. Napriek tomu, že minimálna mzda je stále pomerne vysoká v porovnaní s priemernou mzdou, jej nedávny nárast bol obmedzený. Vyhodnotenie reformy trhu práce z roku 2013 poukazuje na zníženie obmedzení na trhu práce, ale štrukturálne problémy pretrvávajú, pokiaľ ide o dlhodobú nezamestnanosť a nízku mieru zamestnanosti nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov. Slovinsko prijalo určité kroky na riešenie nepomeru medzi existujúcimi a požadovanými zručnosťami a do roku 2020 sú naplánované mnohé ďalšie opatrenia.

(11) Prostredníctvom rekapitalizácie bánk Abanka a Banka Celje v roku 2014 došlo k ďalšej stabilizácii bankového sektora. Sfinalizoval sa komplexný akčný plán pre banky, ktorý sa v januári 2015 predložil úradu predsedu vlády. Národná banka Slovinska zabezpečila riešenie nedostatkov zistených v rámci posúdenia kvality aktív v roku 2013 a v prvom štvrťroku 2015 začne opätovne vykonávať kontroly na mieste s cieľom overiť, či banky vykonali príslušné odporúčania. Veľké banky zreorganizovali a posilnili svoje útvary pre riešenie problémových expozícií a reštrukturalizáciu. Zdravší bankový sektor si však vyžaduje oživenie dlhodobej ziskovosti a zníženie objemu nesplácaných úverov v podnikovom sektore. Prijal sa základný plán reštrukturalizácie podnikov a zriadila sa centralizovaná pracovná skupina pre reštrukturalizáciu podnikov. Ďalšie znižovanie pákového efektu

podnikového sektora, a to aj pomocou Spoločnosti pre správu aktív bánk a prostredníctvom úplného uplatňovania nových právnych predpisov o platobnej neschopnosti, by pomohlo obnoviť podmienky na oživenie súkromných investícií. Úverová činnosť bánk aj naďalej klesá, čo má najmä vplyv na MSP. Očakáva sa, že výsledky nedávnej rekapitalizácie bankového sektora sa naplno prejavia až v roku 2016. Obmedzená úverová činnosť bánk a vysoké úrokové miery zaťažujú finančnú kapacitu MSP. Napriek tomu, že podiel zamietnutých žiadostí o úver klesol v posledných šiestich rokoch, počet MSP, ktoré hlásia menšiu ochotu bánk poskytovať úvery, výrazne narástol a je jedným z najvyšších v EÚ.

(12) Program privatizácie pokračuje, hoci s omeškaniami. Prebieha reštrukturalizácia piatich veľkých bánk vo vlastníctve štátu a likvidácia dvoch menších vnútroštátnych bánk. Slovinská štátna holdingová spoločnosť (Slovenian Sovereign Holding), ktorá je zodpovedná za správu a odpredaj štátnych aktív, je v súčasnosti plne v prevádzke. Slovinský parlament stále má schváliť návrh stratégie správy aktív a následne by sa mal zverejniť harmonogram odpredaja niekoľkých dobre cielených aktív vo vlastníctve štátu. Slovinská štátna holdingová spoločnosť prijala v decembri 2014 nový kódex správy a riadenia spoločnosti a v januári 2015 bol vymenovaný pracovník zodpovedný za dodržiavanie súladu s predpismi.

(13) V roku 2014 došlo k ďalšiemu zlepšeniu efektívnosti súdov, hoci pomalším tempom. Napriek tomu, že sa dosiahol pokrok pri skracovaní dĺžky trvania súdnych konaní na prvom stupni v občianskoprávnych a obchodných sporoch vrátane prípadov podľa právnych predpisov o platobnej neschopnosti, trvanie konaní a počet nahromadených nevyriešených prípadov sú aj naďalej závažné.

(14) Nepriaznivé podnikateľské prostredie v Slovinsku je kľúčovým faktorom nízkej miery investícií v slovinských podnikoch a vysoký počet právnych predpisov a početné zmeny v legislatíve sťažujú podnikanie a dodržiavanie miestnych predpisov. Počet regulovaných profesií sa znížil z 323 na 242, ale stále je vysoký. Vykonalo sa približne 25 % opatrení zahrnutých do jednotného dokumentu zameraných na zníženie administratívneho zaťaženia. Zabezpečila sa dostatočná rozpočtová nezávislosť agentúry na ochranu hospodárskej súťaže a inštitucionálna nezávislosť.

(15) Nová vláda potvrdila svoj záväzok bojovať proti korupcii a v januári 2015 prijala nový dvojročný program pozostávajúci z 11 viacročných opatrení. Určitý pokrok sa dosiahol v oblasti transparentnosti a zodpovednosti. Pripravuje sa komplexná reforma verejného sektora. V súvislosti so správami o hodnotení výkonnosti a postupmi kontroly kvality sa nedosiahol žiadny pokrok.

(16) Komisia vykonala v rámci európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Slovinska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Slovinsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Slovinsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.

(17) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej

odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4.

(18) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro. Slovinsko by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Slovinsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť trvalú nápravu nadmerného deficitu v roku 2015 a dosiahnuť fiškálnu úpravu na úrovni 0,6 % HDP v snahe o dosiahnutie strednodobého cieľa v roku 2016. Prijať zákon o fiškálnych pravidlách a preskúmať zákon o verejných financiách. Pokročiť v dlhodobej reforme dôchodkového systému. Prijať do konca roku 2015 reformu zdravotnej a dlhodobej starostlivosti.

2. Preskúmať v konzultácii so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi postupmi mechanizmus stanovovania minimálnej mzdy, a najmä úlohu príspevkov, s ohľadom na vplyv na chudobu zamestnaných osôb, vytváranie pracovných miest a konkurencieschopnosť. Zvýšiť zamestnateľnosť nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov. Prijať opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zabezpečiť vhodné stimuly na predĺženie pracovného života.

3. Znížiť objem nesplácaných úverov v bankách prostredníctvom zavedenia konkrétnych zámerov. Zlepšiť kapacitu bánk na monitorovanie úverových rizík. Pokračovať v reštrukturalizácii podnikov a zachovať dôslednú správu a riadenie spoločností v rámci Spoločnosti pre správu aktív bánk. Prijať opatrenia na zlepšenie prístupu MSP a mikropodnikov k financovaniu. Prijať stratégiu pre Slovinskú štátnu holdingovú spoločnosť s jasnou klasifikáciou aktív, vykonať ročný plán správy aktív a uplatňovať výkonnostné kritériá.

4. Zabezpečiť, aby reformy prijaté s cieľom zlepšiť efektívnosť občianskoprávneho súdnictva prispeli k skráteniu trvania konaní.

V Bruseli

Za Radu
predseda